

Briesmīgā „neparko” slimība

Zintas Aistaras stāsts
Amandas Krūmiņas ilustrācijas

„Brooooookastīīīs!” māmiņa sauca. Māsiņa uzreiz bija klāt. „Kas būs brokastīs?” viņa jautāja, skatīdamās lielajā katlā.

„Putriņa ar zemeņu ievārījumu,” māmiņa atbildēja. „Kur Brālītis?”

Māsiņa neziņā paraustīja plecus un sameklēja karoti. Bļodā kūpēja putriņa. Nu vajadzēja tikai zemeņu ievārījumu. Viņa iebāza savu karoti dziļi ievārījuma burkā. Viena zemeņu ievārījuma picīņa, divas...

„Brālīt!” Māmiņa sauca.

„Brooooookastīīīs!”

Četras zemeņu ievārījuma picīņas uz baltās putriņas. Nu jau Māsiņa varēja no zemeņu ievārījuma uz

putras izveidot sejiņu. Lūk — acis, te — deguns, te — liela, smaidoša mute.

„Brālīt!” Māmiņa jau nepacietīgākā balsī iesaucās. Klusums. Likās, ka augšstāvā, kur bija guļamistabas, neviena nebija. Māmiņa gāja augšā. Kas te?

Brālītis vēl gulēja savā gultiņā, ietinies segās. Tikai degungals rēgojās pāri segas malai.

„Kas te?” Māmiņa nosēdās uz gultas malas. „Vai šorīt nemaz nedomā celties?”

„Neparko!” Brālītis norūca zem segām.

„Neparko?”

„Neparko!”

Brālītis atkal norūca.

„Brokastis negribi?” Māmiņa jautāja.

„Neparko!”

„Ar zemeņu ievārījumu?”

„Neparko!”

„Uz skolu neiesi?”

„Neparko!”

„Āāāāā,” Māmiņa lēni novilka. „Laikam esi slim. Būs jāizmērī temperatūra.” Viņa aizgāja pēc termometra un tūlīt bija atpakaļ. Parāvusi segas malu drusku zemāk no Brālīša degungala, viņa iebāza termometru brālītim mutē. Pēc dažām minūtēm viņa to atkal izņēma.

„Mmmmm,” skatīdamās termometrī Māmiņa bēdīgi purināja galvu. Māmiņas seja bija kļuvusi ļoti nopietna. „Tā es jau domāju! Tev, Brālīt, ir sākusies briesmīgā „neparko” slimība.”

Brālīša acis virs segas malas izpletās.

„Nabadziņš,” Māmiņa bēdīgi nopūtās. „Tev laikam šodien nemaz negribēsies kāpt ārā no gultas?”

„Neparko!” Brālītis atkal stingrā balsī iesaucās.

„Un brokastis arī vairs negribēsi ēst?”

„Neparko.”

„Pat ne putriņu ar zemeņu ievārījumu?”

Brālītim drusku iekurkstējās vēders.

„Neparko,” viņš tomēr noteica.

„Nabaga Brālītis,” Māmiņa atkal žēli nopūtās. „Tāda „neparko” slimība ir tiešām briesmīga.”

Brālīša istabā ienāca Māsiņa. Viņa smaidīja ar zemeņu ievārījuma nosmērēto muti.

„Kas Brālītim?” viņa jautāja, jo Brālītis vēl arvien skatījās pāri segas malai.

„Slims,” Māmiņa noteica.

„Slims?” Māsiņa brīnījās.

„Slims. Brālītim ir briesmīgā „neparko” slimība.”

Māsiņa sarauca pieri un dīvaini paskatījās uz savu Brālīti. Brālītis ar lielām acīm skatījās uz Māsiņas smaidošo, ar zemeņu ievārījumu noziesto muti.

„Vai putriņu apēdi?” Māmiņa jautāja.

„Vēl drusku palika.”

„Un zemeņu ievārījumu?”

„Gandrīz.”

„Garšoja labi?”

„Ļoti!” Māsiņa iesaucās.

Brālīša vēders zem segas pēkšņi atkal iekurkstējās.

„Ej vien, apēd, kas palicis,” Māmiņa teica. „Brālītis vēl ilgi slimos ar briesmīgo „neparko” slimību. Viņam putriņu ar zemeņu ievārījumu nemaz negribēsies.”

Māmiņa uzlika roku Brālīša pierai: „Nabadziņš!”

Māsiņa jau bija pagriezusies, lai ietu uz virtuvi apēst

garšīgo putriņu.

„Pagaidi!” pēkšņi iesaucās Brālītis. Sega aizlidoja pa gaisu, un Brālītis vienā lēcienā izlēca no gultas.

„Bet Brālīt!” Māmiņa uztraucās. „Tu taču esi slim! Briesmīgā „neparko” slimība!”

„Vesels!” Brālītis atsaucās jau no virtuves. Viena piciņa zemeņu ievārījuma, divas...

Skolotāju / vecāku lapa

Vīrsraksts: Briesmīgā „neparko” slimība

Autors: Zinta Aistara

Ilustrators: Amanda Krūmiņa

Līmenis

LIX: 39

Valodas līmenis: A2

Piemērotais vecums: 2.-5. klase

Galvenie tēli

Brālītis *mazs puika*

Māsiņa *viņa māsa*

Māmiņa *viņu māte*

Vārdu saraksts

Pamata vārdu krājums

acis	<i>eyes</i>
bēdīgi	<i>sadly</i>
bļoda	<i>bowl</i>
brokastis	<i>breakfast</i>
deguns	<i>nose</i>
gulta	<i>bed</i>
(iz)lēkt	<i>to jump</i>
karote	<i>spoon</i>
katls	<i>pot</i>
klusums	<i>quiet</i>
mute	<i>mouth</i>
neparko	<i>never, at no expense</i>
putriņa (putra)	<i>porridge, hot cereal</i>
slims	<i>sick</i>
smails	<i>smile</i>
seja	<i>face</i>
vesels	<i>well, healthy</i>
zemene	<i>strawberry</i>

Paplašinātais vārdu krājums

aizlidot	<i>to fly away</i>
augšstāvs	<i>upstairs</i>
briesmīgs	<i>terrible, awful</i>
burka	<i>jar</i>
degungals	<i>tip of the nose</i>
gaiss	<i>air</i>
guļamistaba	<i>bedroom</i>
iebāzt	<i>to stick into</i>

ieplesties	<i>to widen, to broaden</i>
iesaukties	<i>to call out</i>
ievārījums	<i>jam</i>
kūpēt	<i>to smoke, to steam</i>
lēciens	<i>jump</i>
neziņa	<i>ignorance, uncertainty</i>
nopietns	<i>serious</i>
(no)rūkt	<i>to growl</i>
pēkšņi	<i>suddenly</i>
piere	<i>forehead</i>
piciņa (pika)	<i>ball, pat, lump</i>
slimība	<i>sickness</i>
smaidošs	<i>smily</i>
taču	<i>however, yet</i>
termometrs	<i>thermometer</i>
uztraukties	<i>to be upset</i>

Īpašo vārdu krājums un izteicieni

ar lielām acīm skatīties	<i>to look on with wide eyes</i>
ietīties segās	<i>to bundle oneself up in blankets</i>
iekurkstēties (par vēderu)	<i>to have a rumble (of hunger) in one's tummy</i>
izmērīt temperatūru	<i>to take one's temperature</i>
nabaga Brālītis / nabadziņš	<i>poor brother</i>
nepacietīga balss	<i>impatient voice</i>
paraustīt plecus	<i>to shrug one's shoulders</i>
purināt galvu	<i>to shake one's head</i>
saraukt pieri	<i>to wrinkle one's forehead</i>
uzreiz	<i>in a flash</i>

Pārrunu jautājumi

- Kādas slimības vari nosaukt?
- Kas notiek, kad tu slimo?
- Cik bieži tu saki vecākiem, ka negribi kaut ko darīt? Kas tad notiek?
- Nosauc kādu iedomu slimību! Piem., „nemazgāšanās” slimība.

Nodarbības stundā

1. Skolēni izdomā, uzzīmē un apraksta, kas viņiem bija brokastis.
2. Veselīgo brokastu bufete - 1. uzdevums

Uzdevumi / Darba lapas

1. Lietvārdi, kādeņi jeb īpašības vārdi un darbības vārdi - 2. uzdevums
2. Pamata un kārtas skaitleņi - 3. uzdevums
3. Sameklē V. Luksa dzejoli „Slinkais Jānītis”. M. Zelmemes komponēto dziesmu var noklausīties šeit:

https://www.youtube.com/watch?v=RsuRV_zdLeE

<https://www.youtube.com/watch?v=ufHYtFINlr0>

Rakstu darbi

1. Iedomu slimība - 4. uzdevums
2. Saruna - 5. uzdevums

Runas vingrinājumi

1. Skolēns trīs līdz piecos teikumos izstāsta klasesbiedriem, kā apkarot briesmīgo „neparko” slimību.

Veselīgo brokastu bufete

Kādi ēdieni atrodas veselīgo brokastu bufetē? Veic šo nodarbību kopā ar skolotāju un klasesbiedriem!

Kas nepieciešams?

- liela balta papīra loksne;
- krāsaini zīmuļi, krāsu krītiņi vai filči (flomāsteri);
- dažādu brokastu ēdienu attēli;
- grieznes;
- līme;
- darba lapa “Veselīgo brokastu bufete”

Kas jādara?

1. Skolēni nosauc, ko ēd brokastīs, kad dodas ēst uz restorānu ēst un kad ēd brokastis mājās. Vai skolēni kādreiz ir ēduši brokastu bufetē? Skolotājs visu nosaukto pieraksta uz papīra loksnes. Skolēnu atbildēm jābūt specifiskām, t.i., vārda “augļi” vietā jāsaka, piem., “banāns” vai “ābols”.
2. Daži ēdieni ir veselīgāki par citiem. Skolēni pārrunā, kādi ēdieni ir veselīgi. “Jā” ēdieni jāēd visbiežāk (piem., ābols). “Varbūt” ēdienus var ēst dažreiz. “Varbūt” ēdiens varētu būt vafele. “Nē” ēdienus labāk ēst ļoti reti, piem., desa.
3. Skolēni pēc kārtas pieraksta “J” vai “Jā”, “V” vai “Varbūt” un “N” vai “Nē” pie katra ēdiena, kas uzrakstīts uz papīra loksnes.
4. Tad skolēni iedomājas, ka dodas uz brokastu bufeti restorānā un izvēlas, ko viņi ēdīs. Skolēni izpilda darba lapa “Veselīgo brokastu bufete” vai nu uzlīmējot brokastu ēdienu attēlus, vai uzzīmējot tos.
5. Plānojot savu izvēli, skolēni atbild uz šiem jautājumiem:
  - a. Kuņā slejā jābūt visvairāk ēdienu? _____
  - b. Kuņā slejā jābūt vismazāk ēdienu? _____
  - c. Cik bieži drīkst ēst ēdienus no “Varbūt” slejas? _____

Veselīgo brokastu bufete

Jā

Varbūt

Nē

Lietvārdi, kādeņi jeb īpašības vārdi un darbības vārdi

Lasi stāstu un ieraksti lietvārdus, kādeņus jeb īpašības vārdus un darbības vārdus pareizā slejā!

Lietvārdi
vārdi

___ *slimība* ___

Kādeņi jeb īpašības vārdi

___ *lielajā* ___

Darbības

___ *sauca* ___

Pamata un kārtas skaitļeni

Atbildot uz jautājumu, uzraksti pamata vai kārtas skaitļeni! Katru skaitļeni drīkst lietot tikai vienu reizi.

Atceries: Skaitļeni norāda priekšmetu skaitu (daudzumu) vai arī kārtu, kādā priekšmeti viens otram seko. **Pamata** skaitļeni atbild uz jautājumu „cik?”. **Kārtas** skaitļeni atbild uz jautājumu „kuŗš?” vai „kuŗa?”.

Cik puķu?

Trīs puķes

Kuŗa puķe?

Trešā puķe

Cik bļodu?

_____

Kuŗa bļoda?

_____

Cik degunu?

_____

Kuŗš deguns?

_____

Cik gultu?

_____

Kuŗa gulta?

_____

Cik karošu?

_____

Kuŗa karote?

_____

Cik katlu?

_____

Kuŗš katls?

_____

Cik mušu?

_____

Kuŗa muša?

_____

Cik smaidu?

_____

Kuŗš smaids?

_____

Cik seju?

_____

Kuŗa seja?

_____

Cik zemeņu?

_____

Kuŗa zemene?

_____

Uzraksti piecus teikumus ar pamata un kārtas skaitļeniem un vārdiem no pamata vārdu krājuma!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Iedomu slimība

Iedomājies slimību! Uzraksti tās nosaukumu un kas notiek, kad kādam pielīp šī slimība! Uzraksti vismaz astoņus teikumus!

Kāds izskatītos šīs slimības bacilis, ja to novietotu zem mikroskopa?
Uzzīmē to!

Saruna

*Darba lapā ir divi bacīļi, un tiem katram divi runas burbuļi. Ko viens bacīlis saka otram bacīlim?
Uzzīmē vēl kādu runas burbuli, lai saruna turpinātos!*

